

Αγαπημένο μου Hip Hop

του Αφηγητή (από τους Salto Mortal)

Το τελευταίο διάστημα η hip-hop κοινότητα έχει βγει στο προσκήνιο. Η δολοφονία του Killah-P σηματοδότησε μία νέα περίοδο για το ελληνικό rap, μία περίοδο γεμάτη αντιφάσεις όπου η ταυτότητα του είδους επαναπροσδιορίζεται. Προς ποια κατεύθυνση όμως;

Η συμμετοχή hip-hop καλλιτεχνών στο 18ο αντιρατσιστικό φεστιβάλ έφερε για πρώτη φορά με σοβαρούς όρους το οργανωμένο κίνημα σε επαφή με έναν κόσμο ο οποίος για πολλούς είναι άγνωστος και αχαρτογράφητος. Πολλοί και πολλές γκρίνιαξαν για τα σεξιστικά «παραπράγουδα» και άλλοι τόσοι γούσταραν που επιτέλους η φάση μας απέκτησε χώρο μέσα στο κίνημα, κάποιιο άλλοι γούσταραν γιατί η φωνή του Παύλου παραμένει ζωντανή. Που πάει το καράβι όμως ένα χρόνο περίπου μετά;

«Το ελληνικό hip-hop στο μικροσκόπιο»

Το hip-hop στη μεγάλη του εικόνα είναι ταυτόχρονα από τη μία, μουσική του δρόμου στις φτωχές γειτονιές, από την άλλη των σαλονιών, της αυτοαναφορικότητας, της καγκουριάς, του λουμπεννατισμού, της ομοφοβίας και του σεξισμού, της αντίδρασης. Πως μπορεί άραγε την ίδια στιγμή να έχει αντισυστημικό χαρακτήρα; Όταν μιλήσεις με τους περισσότερους ραπάδες και τους ρωτήσεις την άποψη τους για τα κόμματα θα σου απαντήσουν πως δεν τους αρέσουν οι ταμπέλες, ενώ την ίδια στιγμή πολλοί εξ' αυτών θα σου πουν πως δεν έχουν πρόβλημα με την ταμπέλα της κλίκας τους. Όταν τους ρωτήσεις την άποψη τους για τη μουσική βιομηχανία θα σου απαντήσουν «σκατά στις εταιρίες που μας εκμεταλλεύονται» ενώ την ίδια στιγμή αναπαράγουν με τον πιο emphaticό τρόπο μέσα από τους στίχους τους τα κυρίαρχα πρότυπα και θέλουν η μουσική τους να μπει στα μεγάλα μαγαζιά της νύχτας.

Οι αντιφάσεις έρχονται και παρέρχονται. Ναρκωτικά, video-clips με «βυζιά και κώλους», αλητεία και τσαμπουκάς, ξενόφερτα, αμερικανικού τύπου κακέκτυπα και ο σεξισμός με την ομοφοβία σχεδόν πάντα στο επίκεντρο. Αυτό ξεκινά πολύ απλά από το γεγονός πως το hip-hop έχει στηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι αποτρεπτικό για τις γυναίκες να αποκτήσουν ρόλο εκεί μέσα. Οι άνδρες ραπάρουν, οι άνδρες βάζουν, οι άνδρες σκρατσάρουν, οι άνδρες, οι άνδρες και τα λοιπά και τα λοιπά και τα λοιπά.

Το style μετράει ως γνωστόν και αυτό είναι για τους λίγους και εκλεκτούς «αρχιδάτους» τύπους. Προφανώς οι ελάχιστες εξαιρέσεις που υπάρχουν δείχνουν ότι τα πράγματα μπορούν να πάνε και αλλιώς. Οι εξαιρέσεις αυτές δείχνουν πως τα πράγματα μετασχηματίζονται και αλλάζουν. Αλλά επειδή είναι εξαιρέσεις αναδεικνύουν και το πλειοψηφικό ρεύμα εντός της αντιφατικής φάσης, όχι γιατί είναι κακό γενικά να χορεύεις με το style κάποιου, γιατί αυτό θέλει «ταλέντο και προσπάθεια» αλλά γιατί το hip-hop έτσι όπως έχει διαμορφωθεί στην Ελλάδα 25 χρόνια τώρα είναι βουτηγμένο στο περιθώριο της λουμπενιάς, με ευθύνη των βαρόνων της σκηνής και όχι των ακροατών.

«Η μεγάλη συνέντευξη»

Η συνέντευξη που δόθηκε μετά την δολοφονία του Παύλου από την «ενωμένη Hip-

hop κοινότητα», που άφησε πίσω της κόντρες και αντιπαραθέσεις του παρελθόντος για κάποιους αποτελεί σταθμό. Όντως είναι σταθμός εάν αναλογιστεί κανείς πως βρέθηκαν στο ίδιο τραπέζι αντιφάδες, αριστεροί και κινηματικοί τύποι, με απολίτικους και εθνικόφρονες. Ένα ιδεολογικό συνονθύλευμα που άνοιξε πόρτες για συναυλίες και πολλά εισιτήρια. Προφανώς δεν είχαν όλοι εκεί μέσα το ίδιο μερίδιο ευθύνης, προφανώς κάποιος εξ' αυτών είναι αξιοσέβαστος για το μουσικό τους ποιόν αλλά... (και ο νοών νοείτω). Ταυτόχρονα όμως στρώθηκε το έδαφος για να χτιστεί ένα τείχος στον εκφασισμό της ελληνικής κοινωνίας, για να μπορέσει το rap να αποτελέσει ανάχωμα στην διευρυμένη νεοναζιστική μπόχα. Να έχει πρωτοποριακό ρόλο όταν όλοι ξέρουν πως χιλιάδες νεανικά αυτιά και μάτια έχουν στραμμένα την προσοχή τους στο hip-hop. Η τελευταία διαπίστωση δεν προέκυψε από το γεγονός πως διαφορετικοί τύποι κάθισαν στο ίδιο τραπέζι αλλά γιατί η δολοφονία του Killah χτύπησε καμπανάκι, μας έδειξε περίτρανα πως όταν ο φασισμός σου χτυπάει την πόρτα και μπαίνει μέσα στο ίδιο σου το σπίτι εσύ δεν μπορείς να κάτσεις με σταυρωμένα χέρια. Άρα ο λόγος μας και οι ρίμες μας σπαθί, οι χρωματιστές ταγιές μας μήνυμα και οι συναυλίες μας πυξίδα και γιορτή δημιουργίας απέναντι στην καταστροφή και τον ολοκληρωτισμό του φασισμού.

«Ένα ενωμένο hip-hop, ένα επικίνδυνο hip-hop;»

Μπορεί άραγε αυτό να γίνει πραγματικότητα; ΟΧΙ! Δεν με νοιάζει να τα λένε καλά και να κάνουν παρέα ο Ευθύμης με τον BD Foxmoor και ο τάδε με τον δείνα. Δεν με νοιάζει να είναι όλοι φιλαράκια και μία χαρούμενη οικογένεια και αυτό γιατί όχι μόνο δεν παίζει κανένα ρόλο στην καθημερινότητα μας αλλά γιατί ο καθένας επιλέγει στρατόπεδο με αυτά που λέει και κυρίως με αυτά που κάνει. Δύο κόσμοι θα συγκρούονται παντού και πάντα. Όταν ο κόσμος χάνεται κάποιος μιλούν για κόντρες και κάποιος άλλοι για αντίσταση. Όταν ο κόσμος χάνεται κάποιος βγάζουν λεφτά από συναυλίες (το πρόβλημα δεν είναι ζεις από αυτό και να βγάζεις μεροκάματο, αλλά τα 20ευρα εισιτήρια) και άλλοι παίζουν τσάμπα ή με χαμηλό αντίτιμο σε πλατείες και πάρκα, όταν ο κόσμος χάνεται κάποιος γράφουν ρίμες για να προβληματίσουν και να κινητοποιήσουν τον κόσμο και κάποιος άλλοι γίνονται μόδα και υπογράφουν συμβόλαια με διαφημιστικές εταιρίες και χορηγούς.

Στη συνέντευξη[1] (τα ονόματα περιττά όλοι και όλες τα γνωρίζουμε) μπορούμε να θυμηθούμε εάν την παρακολουθήσουμε άλλη μία φορά, πως επιχειρήθηκε να καλλιεργηθεί ένα κλίμα αγάπης και αδελφοσύνης, μία εικόνα όπου η hip-hop κοινότητα γίνεται hip-hop αδελφότητα και προωθεί την ειρήνη (Peace Niggaz...) και την αγάπη (One Love)! «Παιδιά μην τσακωνόμαστε μεταξύ μας. Παιδιά οι φασίστες φοβούνται την ενότητα των γαράδων, παιδιά συγχωρήστε μας γιατί έχουμε μεγάλα εγώ και κόμπλεξ ως καλλιτέχνες, το ζητούμενο είναι να είμαστε άνθρωποι δεν μας νοιάζει εάν είναι Χρυσή Αυγή ο μάγκας πάνω απ' όλα να 'ναι άνθρωπος...» Πολλές τέτοιες άβουλες, απρόσωπες, πολιτικά αδιάφορες κοινοτοπίες, καθόλου αιχμηρές και σε καμία περίπτωση επικίνδυνες για το σύστημα. Για ποια φάση μιλάμε ρε μάγκες; Έξω γίνεται πόλεμος, εμείς τι θα κάνουμε σε αυτόν τον πόλεμο;

Εισαγωγή επανάστασης ή εισαγωγή καγκουριάς;

Ή αλλιώς πως η φάση δεν θα συνεχίσει στο μότο «Όλα τα FUBU Ούφο βαλαν φαρδί και

σκούφο...»

Το σίγουρο είναι πως χωρίς αγάπη μπορείς να ζήσεις, οι ραπάδες το έχουν αποδείξει ουκ ολίγες φορές. Σκυφτός όμως χωρίς φαγητό, χωρίς παιδεία, χωρίς υγεία, χωρίς δικαίωμα στο λόγο και τη ζωή, με τους φασίστες να χτυπούν την πόρτα μας το βράδυ (σε παραλλαγή του γνωστού hip-hop άσματος) δεν μπορείς να επιβιώσεις εύκολα.

Η ιστορία του hip-hop έχει να μας μάθει πάρα πολλά ενδιαφέροντα πράγματα. Γυρνάμε χρόνια πίσω και βλέπουμε πως στη Μαμά της «φάσης», στις ΗΠΑ, το hip-hop ξεκίνησε για να δώσει φωνή και χώρο σε όλους εκείνους, τους μαύρους του περιθωρίου που βίωναν το ρατσισμό καθημερινά, που δεν τους επιτρεπόταν να μπουν σε μαγαζιά όπου διασκεδάζαν λευκοί. Ήταν ένας τρόπος να καταπολεμήσουν τη μιζέρια που τους επέβαλαν οι κυρίαρχοι με τραγούδι, λούπες, ρίμες και χορό, μία διέξοδος που έβγαζε στο προσκήνιο μία νέα κουλτούρα. Να θυμηθούμε επίσης τους Last Poets[2] οι οποίοι πάντρεψαν την «ποίηση» με τον γρήγορο επαναλαμβανόμενο ρυθμό του conga και δημιουργήθηκαν τη δεκαετία του 60' στην επέτειο των γενεθλίων του Malcolm X.

Οι «Last Poets»[3] εξέφραζαν πλήρως την ιστορική συγκυρία των περιθωριοποιημένων μαύρων στα γκέτο της Αμερικής και κουβαλούσαν την βαριά κληρονομιά από το μεγαλύτερο και απειλητικότερο κίνημα που γνώρισαν ποτέ οι Ηνωμένες πολιτείες: τους Μαύρους Πάνθηρες

Να θυμηθούμε τους «Public Enemy» και τους «Dead Prez» που ακόμα μας υπενθυμίζουν πως ο πολιτικός και αιχμηρός λόγος βρίσκουν ρόλο και θέση σε μία κοινωνία όπου η εκμετάλλευση εντείνεται και διαρκώς χιλιάδες άνθρωποι περνούν την πόρτα του περιθωρίου.

«Ένα επικίνδυνο Hip-Hop»... Να το κρατήσουμε ψηλά έτσι!

Στη χώρα των μνημονίων και της κρίσης, στη χώρα όπου οι φασίστες φάγανε τον Killah-P, το hip-hop πρέπει και μπορεί να γίνει επικίνδυνο. Η φάση να μην είναι απλά μία αδελφότητα αγάπης, αλλά να παρεμβαίνει στους αγώνες, να εκφράζει τους κατατρεγμένους και αυτούς που βιώνουν τα αδιέξοδα και βρίσκονται στο περιθώριο με τρόπο ριζοσπαστικό που δίνει στους νέους ανθρώπους τη δυνατότητα να νιώθουν και να πιστεύουν πως το να αγωνίζεσαι έχει μεγάλο νόημα τη σημερινή εποχή γιατί δεν υπάρχει εναλλακτική. Να τελειώνουμε με την γραφικότητα, την αυτοαναφορικότητα και την

ομφαλοσκόπηση της σκηνής μας. Να φτιάχνουμε π.χ loops με κλασσική μουσική γιατί ακούγεται όμορφο στα αυτιά μας και να ραπάρουμε με τέτοιο τρόπο ώστε να γίνουμε επικίνδυνοι και να κινητοποιούμε τον κόσμο.

Να μην γράφουμε μόνο για εμάς αλλά γι' αυτούς που πολεμάνε εκεί έξω και αγωνίζονται για τη ζωή τους, να γίνει η μουσική μας όπλο στα χέρια των από κάτω.

Να γίνει το rap κομμάτι ενός πλατιού αντιφασιστικού κινήματος γιατί ο ρατσισμός, οι διακρίσεις, η φτώχεια, το μίσος και οι σβάστικες δεν έχουν θέση ανάμεσα στους φτωχούς, ανεξαρτήτως γλώσσας και χρώματος, δεν έχουν θέση ανάμεσα στη μουσική των κατατρεγμένων. Θέλουμε ένα καλλιτεχνικό ανατρεπτικό ρεύμα που θα έρχεται σε σύγκρουση με την μουσική βιομηχανία γιατί τα τραγούδια μας δεν χωράνε σε κερδοφόρα εμπορικά καλούπια που μας αντιμετωπίζουν σαν αναλώσιμα υλικά. Γιατί σε αυτό το σημείο όντως το ελληνικό hip-hop έχει να επιδείξει, στον αντίποδα της λογικής του Βουρλιώτη (ο οποίος από τη μία παίζει στα φεστιβάλ της ΚΝΕ και από την άλλη φοράει «ακριβές καδένες» και φωτογραφίζεται με τον Ν. Σφακιανάκη) και των μπουζουκιών, πλούσιο υλικό που ξεκινά από την underground σκηνή και φθάνει είτε χέρι με χέρι είτε μέσω διαδικτύου στα αυτιά χιλιάδων ανθρώπων. Η ανάδειξη και η στήριξη πρωτοβουλιών και ανεξάρτητων label που δίνουν χώρο σε νέους rap καλλιτέχνες και μουσικούς παραγωγούς χτίζουν τη σκηνή σε μία νέα βάση μακριά και έξω από τα κυρίαρχα πρότυπα των μεγάλων εταιριών.

Θέλουμε ένα hip-hop, που όπως αναφέραμε στην αρχή, δεν θα αναπαράγει τα κυρίαρχα σεξιστικά πρότυπα και δεν θα εγκλωβίζεται στις νόρμες που αντιλαμβάνονται το γυναικείο σώμα ως εμπορεύσιμο προϊόν και ταυτόχρονα θα αντιπαλεύουν λογικές σεξισμού και ομοφοβίας στην πράξη και όχι απλά μέσω του λόγου. Θέλουμε ένα hip-hop όπου το να ραπάρουν γυναίκες δεν είναι ταμπού.

Για πρώτη φορά η ελληνική hip-hop σκηνή, ένα χρόνο σχεδόν μετά τη δολοφονία του Killah-P, μπορεί να έχει ρόλο και θέση. Η συμμετοχή rap καλλιτεχνών στο 18ο αντιρατσιστικό Φεστιβάλ, με τις όποιες στρεβλώσεις, δημιούργησε νέους δρόμους για την ίδια τη hip-hop σκηνή, έτσι ώστε να μπορέσει να αποκτήσει μία πιο στέρεα σχέση με τους κοινωνικούς αγώνες.

Το hip-hop πρέπει να είναι όχι μόνο δίπλα αλλά και μέσα στους αγώνες. Θέλουμε hip-hop, επικίνδυνο και ανατρεπτικό, μουσικό ρεύμα που δεν μπορεί να κρατά σιγή ιχθύος αλλά να μιλά:

για τους εργάτες στη Μανωλάδα

,

για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες

για το καταστροφικό πρόσωπο του καπιταλισμού

για τον πόλεμο και τα παιδιά που χάνονται στην Παλαιστίνη

Να πετάξουμε λοιπόν τις ενοχές μας.

Γιατί θέλουμε τον κόσμο ελεύθερο!

Γιατί η μουσική μας και η αξιοπρέπειά μας θέλουμε να περπατήσουν μαζί!

ΥΓ: Η επιλογή των τραγουδιών και των καλλιτεχνών είναι ενδεικτική

[1] http://www.youtube.com/watch?v=yf5Dv_5QrSo

[2] <https://barikat.gr/content/pride-beats-and-poetry-i-moysiki-meso-i-apele...>

[3] <http://olaeinedromos.blogspot.gr/2014/07/hip-hop.html>